

ЦРЯСВ. № 187/06.11.2017г.

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
Център за научна и приложна дейност в спорта (ЦНПДС)

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Спас Богданов Ставрев на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Темата на дисертационния труд е *“Влияние на специфичната физическа подготовка върху технико-тактическите умения на студентки от профилираните групи по баскетбол”*, с автор Лариса Иванова Касабова - докторант на самостоятелна подготовка към Център за научна и приложна дейност в спорта към НСА „В. Левски“, с научен ръководител проф. Румян Христов.

Познавам старши преподавател Лариса Касабова като колега в катедра „Физическо възпитание и спорт“ към УНСС повече от 22 г. Като специалист се справя отлично с функциите на преподавател и треньор на представителните отбори. От 2003 година и в момента тя е научен секретар на катедрата. Докторантът е дългогодишен състезател по баскетбол, като се състезава за отборите на ДФС „Кремиковци“, ВИФ „Г. Димитров“, СФД „Академик“-София, „Метални конструкции“, „Марек“-Дупница. Има спечелени редица отличия като състезател и треньор. Запомнящ е успеха и като треньор на отбора на УНСС по баскетбол 3х3, който участва в I Европейско университетско първенство по баскетбол 3х3 в Ротердам, 2013 и завоюва бронзови медали. Същата година бе обявена за преподавател/треньор на годината от АУС „Академик“.

Темата на научното изследване засяга проблем във сферата на физическото възпитание и спорт във университетите в цялата страна, неспециализирани по спорт. Тя е важна за голям контингент студенти, избрали да практикуват любимата игра баскетбол в часовете по физическо възпитание.

Дисертационният труд е в обем от 161 страници. Литературните източници са 176. От тях 146 са на кирилица и 30 на латиница. Липсата на електронни източници (уеб-сайтове) отчитам като несъществен пропуск. Обема на разгледаната литература гарантира познаване на проблем.

Научният труд е онагледен с 41 фигури и 13 таблици. Към труда са добавени и 7 приложения, като 3 от тях (№№ 3, 4 и 5) са изключително ценни учебно-методични наръчници за практиката и ще са в помощ на треньори и преподаватели.

Структурата на дисертационния труд е според наложените се стандарти. Направената библиографска справка разглежда водещите теории за баскетболната игра, както и периодизацията на тренировъчния процес. Посочени са различните методи и средства за ефективно въздействие и постигане на желаните резултати. Проследяват се и биохимичните процеси в организма, вследствие на приложените натоварвания. Впечатлението, което оставя докторанта е „лекота“ при боравене с материята. Хипотезата е добре формулирана и адекватно отговаря на потребностите на ВУ.

Изследвани са 50 студентки (момичета) от профилирани групи по баскетбол в УНСС. Те са разпределени на две групи-Експериментална, 25 студентки и Контролна, 25 студентки. Целта и задачите са ясно обосновани, а методите са подбрани и отлично онагледени, така че обективно да отговаря на същността и спецификата на играта. В методическия инструментариум са включени и математико-статистически методи (алтернативен, вариационен, сравнителен-t-критерии на Student, корелационен и факторен), както и метода на сигмалните отклонения и метода на индексите.

Предложената експериментална методика на обучение, включваща скоростно-силови комплекси с използване на кръговия метод, подобрява технико-тактическите умения на студентките. Резултатите от всички 21 показателя са подложени на анализи, както от началното, така и от крайното изследване. Важно за здравето и работоспособността на студентките е и отчитането на BMI и охранеността на студентките в началото и края на експеримента. Те ще мотивират още повече момичетата за активна и ползотворна работа. Сравнена е хомогенността между двете групи в началото и края. Установени са силата на връзките между отделните показатели и тези по групи в началото и края на експеримента. Изключително ценна е информацията от факторния анализ за тежестта на отделните показатели и насоките, които те дават за бъдеща работа.

В края на глава пета е изготвена и нормативна база за оценка на показателите, носещи информация за физическата и технико-тактическата подготвеност на студентките от профилираните групи по баскетбол. По-големият размах на оценките-от 0 до 50 дава възможност за по-детайлна, прецизирана и обективна оценка и акценти за бъдеща работа.

Дисертационният труд завършва с изведени 4 извода, свързани с научно-практическата полза от приложената и апробирана методика. Препоръките са адекватни и могат да се прилагат във ВУ в България със студентки от профилирани групи по баскетбол от дисциплината „Физическо възпитание и спорт“.

Наред със посочените достойнства на дисертационния труд е редно да се отчетат и някои пропуски. Някои от посочените източниците са прекалено стари, а тези с насоченост

към физическото възпитание във ВУ, неспециализирани по спорт са малко на брой. Би могло да се даде подробно описание на едно занимание с профилирана група по баскетбол в УНСС с неговата структура, последователност, времетраене и мястото на скоростно-силовите комплекси в заниманието-в глава II или като приложение.

Направените пропуски от докторанта Лариса Касабова в никакъв случай не омаловажават теоретичната и особено практико-приложната стойност на научният труд.

Издаване на ръководство с приложени в него специалните упражнения и подробно описани скоростно-силови комплекси, за подобряване на техникo-тактическите умения на студентки от профилирани групи по баскетбол, допълнително ще обогати естественото продължение на този труд.

В заключение мога да кажа, че дисертационният труд с предложените периодизация за годишната учебно-тренировъчна програма на студентки-баскетболистки и методика за влияние на специфичната физическа подготовка върху техникo-тактическите умения на студентки има значим принос в теорията и особено в практиката на физическото възпитание, както за студентките от УНСС, така и за останалите ВУ в България.

Докторантът е изложил резултати от своите изследвания в доклади и статии в една научна конференция и две в специализирано спортно списание. И трите разработки са самостоятелни.

Отчитайки гореизложеното в становището от мен, както и дългогодишните ми лични впечатления от професионалната работа на докторанта, имам пълната увереност да предложа на членовете на уважаваното научно жури да оценят положително качествата и приносите на дисертационния труд на Лариса Иванова Касабова и да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт.

Дата: 04 ноември, 2017 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Спас Ставрев)